

EVENIMENTELE ADVERSE POST-IMUNIZARE DUPĂ VACCINAREA ANTI-COVID-19 ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Laura ȚURCAN¹, Ecaterina STASII²

¹Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Republica Moldova

²IMSP Institutul Mamei și Copilului, Republica Moldova

Autor corespondent: Laura Țurcan, e-mail: laura.turcan@ansp.gov.md

Cuvinte-cheie: *Evenimente adverse post-imunizare, vaccin anti-COVID-19, RVC-19, simptome.*

Introducere. În țară continuă vaccinarea anti-COVID-19, conform Programului de Imunizări anti-COVID-19, potrivit căruia, începând cu 02 martie 2021 până la 31 decembrie 2022 au fost administrate 2.249.677 de doze de diferite tipuri de vaccinuri. Pe parcursul acestei perioade au fost monitorizate evenimentele adverse post-imunizare (EAPI). Scopul studiului a fost analiza EAPI anti-COVID-19.

Material și metode. Retrospectiv, au fost analizate formulare de raportare a cazurilor EAPI (Anexa 1, Ghid privind supravegherea evenimentelor adverse post-imunizare), prezentate Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, dar și numărul dozelor de vaccinuri anti-COVID-19, înregistrate populației în Registrul electronic RVC-19, în perioada 02.03.2021-31.12.2022.

Rezultate. S-a constatat, că în această perioadă, după administrarea vaccinurilor anti-COVID-19, au fost raportate 1644 EAPI, frecvența fiind de 0,07%, ceea ce constituie o frecvență joasă, comparativ cu alte țări. Analiza cazurilor ne-a permis să confirmăm că, din numărul total de 1644 EAPI, 92 % (1508 EAPI) au fost clasificate drept forme ușoare, descrise în instrucțiunea vaccinului: durere locală, febră până la 38,5, oboseală, dureri musculare și/ sau articulare, cefalee, slăbiciuni generale, fatigabilitate, insomnie, etc. sau combinate între așa ca febra, urmată sau în combinație cu oboseală și dureri musculare. Simptomele au apărut în primele 24 ore de la vaccinare și au dispărut pe parcursul a 1-2 zile. Simptome de intensitate moderată au fost raportate în 136 cazuri (8,3%) și anume: dureri în mușchi și/ sau articulații, greață și vomă, febră înaltă peste 38,5, simptome ale reacțiilor alergice, care au dispărut în 3-5 zile. Dintre EAPI considerate ca severe au fost raportate 26 cazuri (1,6%). Din ele - 19 cazuri de decese, cu vaccinare COVID-19 în anamneză, în care, conform clasificării, în nici unul nu a fost stabilită legătura causală cu vaccinarea. Cauzele deceselor, conform rezultatelor examinării probelor și documentației medicale disponibile, și confirmate morfopatologic, au fost stabilite următoarele: afecțiuni cardiologice în 15 cazuri, oncologice - în 2 cazuri, coma hiperglicemică - 1 caz și traumă cranio-cerebrală -1 caz. Într-un caz de pierdere a auzului nu a fost stabilită legătura causală dintre vaccin și eveniment, iar în 5 cazuri de polineuropatii și 1 caz de trombocitopenie a fost stabilită asociere causală consecventă cu imunizarea. În toate cazurile pacienții aveau comorbidități și se aflau la evidența medicului de mai mulți ani. EAPI nu au fost raportate la femei însărcinate, la femei care alăptează și la copii cu vârsta cuprinsă între 12 și 17 ani vaccinați anti-COVID-19. De asemenea, nu a fost raportat nici un caz de șoc anafilactic. Toate cazurile de EAPI raportate, în urma administrării vaccinurilor anti-COVID-19, au fost investigate, evaluate și clasificate de către Comisia de evaluare a cauzalității EAPI.

Concluzii. Frecvența evenimentelor adverse post-imunizare înregistrate, după administrarea dozelor 1 și 2 a vaccinurilor anti-COVID-19, în Moldova este de 0,07%, ceea ce constituie o frecvență joasă, comparativ cu alte țări. EAPI au apărut în primele 1-2 zile de la vaccinare și s-au ameliorat în 3-5 zile, fără a avea impact asupra sănătății persoanelor vaccinate.